

روزنامه مناقصه مزایده

کیوسک مناقصه و مزایده

آغاز تعمیرات اساسی اسکله گرد بندر انزلی بعد از برگزاری مناقصه

صفحه ۴

تعیین پیمانکار احداث پل بی صفر کمر بندی شمالی کرج بعد از برگزاری مناقصه

صفحه ۴

برگزاری نخستین مزایده پسماند روی کشور به حجم ۱۰ میلیون تن

صفحه ۶

شورای رقابت اوایل سال آینده قیمت خودرو را تعیین می کند

صفحه ۵

نگاهی به جشن آخرین سه شنبه سال

چهارشنبه سوری؛ نماد شکرگزاری ایرانیان از خداوند و مخالفت با اعراب!

صفحه ۱

اختیار دولت میزبان در تغییر قرارداد بلندمدت فروش نفت

(ضمیمه قرارداد بالادستی)

صفحه ۳

امکان صدور سند رسمی برای املاک با سند عادی فراهم شد

صفحه ۴

افزایش دامنه نوسان بورس

تا ۱۰ درصد

صفحه ۷

دبیر سندیکای صنعت برق عنوان کرد بدهی ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی دولت به وزارت نیرو

صفحه ۸

آیا هزینه مسدودسازی اینترنت کمتر از باز بودن پلتفرم های خارجی است؟

صفحه ۲

سؤال روز

نگاهی به جشن آخرین سه شنبه سال

چهارشنبه سوری؛ نماد شکرگزاری ایرانیان از خداوند و مخالفت با اعراب!

گروه اجتماعی | مناقصه

چهارشنبه سوری یکی از بزرگ ترین اعیاد ایرانیان است؛ جشنی که هم ریشه در فرهنگ یکی از قدیمی ترین کشورهای تاریخ یعنی ایران عزیزمان دارد و هم یکی از مهم ترین نمادهای مخالفت ایران با اعراب بوده است. جشن چهارشنبه سوری جشنی بود که پس از جشن سسور از زمان های بسیار دور در ایران مرسوم بوده است. قبل از ورود اسلام به ایران هر سال ۱۲ ماه و هر ماه به ۳۰ روز بوده که هر کدام از این ۳۰ روز اسمی مشخص داشته است که بعد از ورود اسلام به ایران تقسیمات هفته نیز به آن اضافه شد. در ایران باستان به دلیل آن که بیشتر مردمان کشورمان در آن زمان کشاورز بودند به شکرانه برکات خداوند در پایان هر ماه جشن و پایکوبی با نام سسور مرسوم برپا می کردند؛ پس از حمله اعراب به کشورمان این جشن به سختی و بیشتر در خفا بر گزار می شد و ایرانیان با توجه به نفرت اعراب از این جشن به هر شکل ممکن آن را برگزار می کردند. کار به جایی رسید که ایرانیان تصمیم گرفتند تا هفت روز آخر سال را به برپایی آتش بپردازند و به دلیل آن که اعراب شب چهارشنبه را شب نفرت می دانستند، ایرانیان در آخرین شب چهارشنبه سال، جشن چهارشنبه سوری را بنیان نهادند.

آماده باش پلیس

در آستانه برگزاری جشن چهارشنبه سوری رئیس پلیس پایتخت در یک نشست خبری، گفت: در آستانه چهارشنبه

آخر سال هستیم که فرماندهی نیروی انتظامی هم درباره آن فرمودند که دیدگاه ما نسبت به این روز یک دیدگاه اجتماعی است و متأسفانه سال های اخیر این روز تبدیل شده به روزی که برای نوجوانان و جوانان ایجاد خطر می کند. امسال براساس

شهروندان این است که از جوانانشان حفاظت کنند. جمع شدن جوانان کنار هم به تنهایی می تواند احساسات نوجوانی را در آن پررنگ کند که باعث ایجاد خطر می شود ما امیدواریم امسال را بتوانیم بدون حادثه پشت سر بداریم. البته آنچه در حوزه پلیس است به صورت لحظه ای اطلاع رسانی خواهیم کرد.

هشدار وزیر بهداشت درباره چهارشنبه

آخر سال

بهرام عین اللهی؛ وزیر بهداشت نیز، با هشدار نسبت به حوادث مرتبط با چهارشنبه آخر سال به ویژه صدمات جبران ناپذیر حوادث چشمی ناشی از انفجار مواد محترقه، در عین حال از آماده باش مراکز درمانی از جمله بیمارستان های تخصصی چشم و سوختگی خبر داد. وی در حاشیه دیدارش با وزیر بهداشت پور کیانفاسو، با حضور در جمع خبرنگاران، افزود: برخی تصویری کنند فقط کسانی که در این مراسم شرکت کرده یا از وسایل آتش زا استفاده می کنند، دچار این حادثه می شوند، در حالی که بیش ترین حوادث را در عابرین و افرادی که تماشای می کنند، دیده ایم. وی با بیان اینکه توصیه می کنم که مردم از اجسام انفجاری استفاده نکنند، گفت: باید توجه کرد که هیچ انفجار می تواند همه چیز را پرتاب کرده و منجر به صدمه شود. در عین حال ما به عنوان وزارت بهداشت، به همه مراکز درمانی آماده باش کامل دادیم به ویژه مراکز سوختگی و تخصصی چشم. امیدواریم با کم ترین حادثه چهارشنبه سوری را بگذرانیم.

۱۸۹ نفر در راه حفظ طبیعت ایران جان خود را از دست داده اند

پرونده ۹ نفر دیگر از ۲۲ شهید نیروی یگان حفاظت منابع طبیعی کشور در مراحل نهایی تأیید قرار دارد و امیدواریم به زودی این افراد نیز در بنیاد شهید، با درجه شهادت به ثبت برساند و خانواده های آن ها بتوانند از مزایای مربوط به خانواده شهید استفاده کنند.

که برای حفاظت از عرصه های منابع طبیعی کشور تقدیم به ساخت مقدس نظام اسلامی و ملت عزیز شده اند، تا امروز فقط پنج نفر به عنوان شهید محسوب شده اند و از میان مجروحان منابع طبیعی نیز فقط سه نفر جانباز محسوب شده اند. وی ادامه داد: براساس راپزنی های انجام شده،

شهادی محیط بانی کشور به اینا، گفت: آیین نامه و احراز مصداق عملی شهید، در حکم شهید و سایر مصداق این اثر گری، مرجع قانونی شهید یا جانباز حساب شدن نیروهای یگان های حفاظت منابع طبیعی و محیط زیست است، اما براساس این آیین نامه، از ۲۷ شهید و جان نثاری

حیات وحش و تنوع زیستی کشور جان خود را از دست داده اند، اما مشکلاتی درباره تعیین مصداق «شهید» و «جانباز» برای جان باختگان و آسیب دیدگان یگان های حفاظت محیط زیست و منابع طبیعی در قوانین کشور وجود دارد. جمشید محبت خانی؛ در همین راستا با اشاره به آمار

فرمانده یگان حفاظت محیط زیست کشور، گفت: تاکنون ۱۸۹ نفر شامل ۱۴۴ محیط بان، ۲۲ جنگل بان و نیروی حافظ منابع طبیعی، هفت نفر از همیاران مردمی محیط زیست و ۱۵ نفر از همیاران مردمی منابع طبیعی در راستای حفاظت از عرصه های طبیعی، مناطق حفاظت شده،

حرف های خودی و بی خودی

فروشگاه گردی با اعمال شاقه!

یادداشت طنز

کردن و خریدن، اما چه می شود کرد، خودت و همسر گرامی را هم که فاکتور بگیری، دلبند یا دلبندان را که نمی شود با عده درمانی و بزرگ نمیر بهار میباد، بی خیال کرد، حتی اگر آن ها هم سخت بگیرند ولی درد آبرو را چه می شود کرد؟ فی الحال که عجلالت دست ما کوتاه و خرما بر نخیل! اصلا بهتر است خرید را به جای پوشاک از آجیل عید شروع کرد که گفته اند شگون دارد، بنابراین به امید اینکه هر چیزی را چه به گرانی پسته و فندق و بادام شنیدهای، کذب محض و شایعه ایادی بور کینافاسوی جهانخواور باشد، خود را به راسته آجیل فروش ها می رسانی تا همه چیز را به قیمت کشف بازار بخری و با گردنی افراشته به خانه برگردی، البته همان اول با دیدن نیش تا بناگوش باز شده پسته های ریز و درشت و اکبری و کله قوچی و قبل

از رویت قیمت ها، تَه دلت خالی می شود و حس می کنی که خنده های امسال با سال های قبل فرق دارد و انگار می خواهند شوخی شوخی، خبر شومی را به تو بدهند و این خنده ها زهرش بیشتر از مهرش است و مصیبت اینجاست که شست مبارک درست خبر داده و همین که با انیتک قیمت ها چشم در چشم می شوی، انگاری که سقف آجیل فروشی بر سرت آوار می شود با تمام وجود می فهمی که شوم تر از جیب خالی، امید واهی است، و تا چند دقیقه بعد که کمی حالت جا بیایند و با جاشنی آب قند و بدرقه مشتری بانی که درد تو را بهتر از هر کسی می فهمند، تلو تلو خوران به بیرون از فروشگاه هدایت می شوی، تازه می فهمی که با خودت و جیبیت و قیمت ها چند چندی! خیلی سرتان را درد نیآورم، پوشاک و آجیل و گز و شیرینی ندار، دقش و میوه و گوشت و مرغ هم همین طور حتی موقع خرید گل شببو و ماهی قرمز و سنجد و سماق هفت سین هم همین داستان است، خرید، خرید است و مشکل هوشنگ خان، بی هنری در همین خرید کردن است که به یمن جیب خالی، شده است همراه و همدل

همیشگی، بماند که امثال ما علی الحساب یک هیچ از آن بنده خداهایی که اساسا برای خرید پادبیش نمی گذارند و همان اسم عید و خرید شب عید کافی است که آب قند لازم شوند، جلو هستیم و از قضا همان ها هم چند هیچ از خیل کسانی که رسماً سالا هاست چیزی به نام عید نوروز را فراموش کرده و یا خود را به فراموشی می زنند، جلو ترند! نظر هوشنگ خانی ما این است که بر اکثر کسبه هم خرجی نیست که آن بندگان خدا خودشان هم اجناس را گران می خردند و ناچارا با چند درصد سود می فروشند تا روزی خود را در آورند، وقتی ارزش پول ملی به قهقرا رفته و هیچ یاری سانی برایش پیدا نمی شود، قصه پر غصه خرید شب عید همین می شود که فی الحال در حال مشاهده هستیم اکثر خلاق... شده اند باز دید کنندگانی که فقط نگاه می کنند، حسرت می خورند و زیر لب دعا های سخت می کنند. بماند که برخی کسبه هم خیلی وقت است که رسم کاسبی و دلیل الکاسب جیبیاب... را فراموش کرده اند و با انصاف قطع رابطه کرده و این هم نمکی است بر زخم و درد گرانی!

هوشنگ خان

ویرایش یازدهم

به تعداد محدود موجود می باشد

اولین کتاب کاغذی قابل جستجو در متن

ویژه فوئیر و میقرا
برگزاری مناقصه مزایده

خرید اشتراک ویژه در سایت

Qanoonnameh.ir

می توانید با خرید نسخه کاغذی نسخه الکترونیکی را رایگان دریافت کنید

شما به راحتی می توانید در این نشریات موضوعات مورد نظر خود را جستجو کنید

واتس‌اپ در رتبه دوم بزرگ‌ترین قطعی‌های اینترنت!

سایت داون دکتور که قطعی‌ها و اختلال سرویس‌های آنلاین را رصد می‌کند، بزرگ‌ترین قطعی‌های اینترنت در سال ۲۰۲۲ را مربوط به پلتفرم‌های شبکه اجتماعی دانسته که ۷۰ درصد موارد قطعی بزرگ دسترسی را به خود اختصاص

دادند. اگرچه قطعی پیام‌رسان واتس‌اپ در رتبه دوم بزرگ‌ترین قطعی‌های اینترنت در سال ۲۰۲۲ قرار دارد، اما فیس‌بوک، توئیتر و اینستاگرام بیش از ۸۸٫۵ درصد از همه موارد اختلال دسترسی را به خود اختصاص دادند. به گزارش سبیتا به نقل از وب‌سایت تک اِدادر، آمار وب‌سایت داون دکتور که موارد قطعی و اختلال وب‌سایت‌ها و سرویس‌های آنلاین را رصد می‌کند، بزرگ‌ترین قطعی‌های اینترنت در سال ۲۰۲۲ را نشان می‌دهد. از قطعی بزرگ اسپاتیفای در مارس تا اختلال گسترده واتس‌اپ در اکتبر، این اختلالات دسترسی میلیون‌ها کاربر به خدمات آنلاین ضروری را مختل کرد. در مارس سال ۲۰۲۲، دسترسی کاربران به پلتفرم بخش موسیقی محبوب اسپاتیفای به مدت حدود دو ساعت مختل شد اما با وجود این که این اختلال، باعث قطع دسترسی بیش از ۲۹ میلیون کاربر شد اما به گرد پای بزرگ‌ترین اختلال سال ۲۰۲۱ که طی آن دسترسی بیش از ۱۰۶ میلیون کاربر متا به پلتفرم‌های این شرکت در اکتبر سال ۲۰۲۱ قطع شد، نمی‌رسد. در رتبه دوم بزرگ‌ترین قطعی‌های اینترنت سال ۲۰۲۲، قطعی سرویس پیام‌رسان واتس‌اپ قرار می‌گیرد که از نظر تعداد کاربران در گیر این اختلال، تنها ۲۰۰ هزار کاربر کمتر از اسپاتیفای بود و در اکتبر اتفاق افتاد. اختلال شبکه اجتماعی دیسکورد که در مارس اتفاق افتاد و طی آن دسترسی ۱۰۱ میلیون کاربر به پلتفرم، دچار وقفه شد، در رتبه سوم قرار می‌گیرد. رتبه چهارم به روبلکس رسید که اختلال آن، باعث قطع دسترسی ۷۰۰ هزار کاربر در ماه مه شد و در رتبه پنجم، اینستاگرام قرار می‌گیرد که در ژوئیه، دسترسی بیش از ۶۰۰ هزار کاربر به این پلتفرم، دچار وقفه شد. همچنین توئیتر با قطع دسترسی ۵۰۰ هزار کاربر در ژوئیه، بازی «کال اف دیوتی» با قطع دسترسی ۳۵۰ هزار کاربر در اکتبر، شبکه اجتماعی ردیت با قطع دسترسی ۲۰۰ هزار کاربر در اوریج، اسپنچت با قطع دسترسی ۳۰۰ هزار نفر در ژوئیه و تیک‌تاک با قطع دسترسی ۳۰۰ هزار نفر در سپتامبر، در رتبه‌های بعدی این فهرست قرار می‌گیرند. شاید قابل توجه‌ترین نکته درباره بزرگ‌ترین قطعی‌های اینترنت در سال ۲۰۲۲، مشکلاتی است که پلتفرم‌های شبکه اجتماعی داشتند و در صد موارد قطعی بزرگ دسترسی را به خود اختصاص دادند. فیس‌بوک، توئیتر و اینستاگرام که طبق آمار اسنات‌کانتر، سایت‌های شبکه اجتماعی محبوب هستند، بیش از ۸۸٫۵ درصد از همه موارد اختلال دسترسی را به خود اختصاص دادند. اگرچه موارد قطعی از نظر شمار کاربرانی که دسترسی آن‌ها مختل شد و مدت زمان وقفه، متفاوت است اما همه این موارد، یادآور اهمیت حفظ اتصال ثابت و مطمئن به اینترنت است.

کلاهبرداری با ترفند لینک جعلی سهام عدالت

رئیس پلیس فتا استان مرکزی، با هشدار در خصوص عدم کلیک بر روی لینک‌های ناشناس از کشف پرونده برداشت رایانه‌ای ۵۰۰ میلیون ریالی با ترفند لینک جعلی سهام‌عدالت خبر داد. به گزارش سپیتا، سرسیتا، میلیون‌ها آنقی؛ در تشریح این خبر گفت: با توجه به خبرهای منتشرشده درخصوص واگذاری سهام‌عدالت به افراد، متأسفانه شاهد سوءاستفاده شیادان سایبری از این فضا هستیم که با ارسال لینک‌های جعلی فیشینگ اقدام به برداشت حساب کاربری در فضای مجازی می‌کنند. این مقام مسؤول افزود: در پی مراجعه شهروندی اراکی به مجموعه پلیس فتا استان پرونده‌ای با موضوع برداشت اینترنتی ۵۰۰ میلیون ریالی در این پلیس تشکیل گردید که طبق اظهارات ابتدای شکایتی، وی با بی‌احتیاطی بر روی لینکی جعلی که با عنوان سهام‌عدالت از طریق پیامک دریافت کرده بود کلیک می‌کند و پس از نصب نرم‌افزار مجرمانه حساب بانکی وی مورد سرقت قرار می‌گیرد. سرهنگ آنقی؛ بیان کرد: با بررسی‌های تخصصی و فنی صورت گرفته و گردآوری ادله موردنیاز مشخص گردید وجوه برداشت‌شده پس از جابه‌جایی در حساب‌های مجرمانه در نهایت در اختیار پدر و فرزند در یکی از استان‌های هم‌جوار قرار گرفته است و توسط متهمین خرج گردیده است. وی افزود: با توجه به اطمینان از هویت متهمین و شناسایی صورت گرفته، هر دو فرد به مراجع قضایی معرفی گردیدند و اقدامات لازم تا به سرانجام رسیدن پرونده در دستور کار قرار گرفته و وجه سرقت شده به شاکای اراکی بازگردانده شد. این مقام انتظامی بیان داشت: هشدار در خصوص کلیک نکردن بر روی لینک‌های ناشناس که از طریق پیامک یا شبکه‌های اجتماعی برای افراد ارسال می‌شود به‌صورت مستمر به کاربران فضای مجازی داده شده است و نظارتی روی رود کاربران را دقت و هوشیاری بالا نکات پیشگیرانه کارشناسان پلیس فتا را سرالوحه فعالیت مجازی خود قرار دهند و در صورت بروز هرگونه مشکل در فضای سایبر با کارشناسان مرکز فوریت‌های سایبری پلیس فتا به شماره ۰۹۶۳۸۰ تماس حاصل نمایند.

آخرین مجمع عمومی سازمان فناوری اطلاعات در سال ۱۴۰۱ برگزار شد

مجمع عمومی طرح تملک دارایی‌ها و سرمایه‌ای سازمان فناوری اطلاعات منتهی به سال ۱۴۰۰ برگزار شد. به گزارش سپیتا، مجمع عمومی طرح تملک دارایی‌ها و سرمایه‌ای سازمان فناوری اطلاعات منتهی به سال ۱۴۰۰ با حضور «علی اصغر انصاری» معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی، «محمد کشاورز»، معاون وزیر و رئیس سازمان فناوری اطلاعات، اعضای مجمع، بازرسان و حسابرس قانونی برگزار شد. در این جلسه که به ریاست معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی وزیر ارتباطات به‌عنوان نایب‌رئیس مجمع تشکیل شد، نمایندگان از سازمان برنامه‌بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان آذاری و استفاده و وزارت صنعت معدن و تجارت به‌عنوان صاحبان سهام سازمان فناوری اطلاعات حضور داشتند. در ابتدای این جلسه «محمد خوانساری» معاون وزیر ارتباطات و رئیس سازمان فناوری اطلاعات طی گزارشی عملکرد سازمان در یک سال گذشته و برنامه‌های آتی شرکت را تشریح کرد. توسعه دولت الکترونیک و هوشمند از طریق پروژه‌های همچون پنجره ملی خدمات دولت هوشمند، درگاه ملی مجوزهای کسب‌وکار کشور، پنجره واحد زمین، سامانه رضایت سنجی کارکنان و نظر سنجی خدمات دولت و... توسعه شبکه ملی اطلاعات از طریق حمایت از کسب‌وکارهای خدمات پایه شبکه ملی اطلاعات و توسعه دانش و فناوری‌های نوین بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات از مهم‌ترین برنامه‌های آتی سازمان عنوان شد. در ادامه این جلسه انصاری رئیس جلسه انصاری با توجه به اظهار نظر مطلوب حسابرس و بازرسان قانونی درخصوص صورت‌های مالی طرح تملک دارایی سرمایه‌ای منتهی به سال ۱۴۰۰ از مدیران، همکاران، مجریان طرح، تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی و برگزارکننده جلسات مجمع عمومی صاحبان سهام سازمان فناوری اطلاعات تقدیر و تشکر کرد. وی همچنین با اشاره به تعیین مأموریت‌های جدید برای سازمان فناوری اطلاعات در دوره جدید به ویژه در حوزه توسعه شبکه ملی اطلاعات و دولت هوشمند تأکید کرد که این سازمان باید بتواند نقش خود را در ایفای این مأموریت‌ها به خوبی ایفا کند. انصاری؛ همچنین با تأکید بر ضرورت برنامه‌ریزی برای دستیابی به اهداف تعیین‌شده در برنامه‌های آتی سازمان تأکید کرد که این برنامه‌ریزی باید به‌گونه‌ای تدوین شود که قابلیت اندازه‌گیری داشته باشد. در این جلسه باارایه گزارش حسابرسی توسط حسابرس مستقل و بازرسان قانونی و بحث و بررسی موضوع توسط اعضای مجمع و پاسخ مدیران سازمان فناوری اطلاعات، گزارش سالیانه صورت‌های مالی سال ۱۴۰۰ به تصویب اعضای مجمع رسید.

نماینده وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، در نشست کارگروه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در اتاق ایران، اعلام کرده که هزینه مسدودسازی اینترنت برای کشور در مقایسه با بازبودن پلتفرم‌های خارجی کمتر بوده و تأکید داشته که مینای این تحلیل‌ها از منظر امنیتی و اقتصادی بوده است. به گزارش مناصه‌مزایده به نقل از اتاق ایران، بررسی تأثیر محدودیت دسترسی به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی بر کسب‌وکارهای مجازی و فعالیت اقتصادی موضوع نشست کارگروه تخصصی شورای گفت‌وگو در اتاق ایران بود. این موضوع توسط کمیسیون فناوری اطلاعات و ارتباطات اتاق ایران مطرح شده بود و با حضور نماینده وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، نمایندگان اتحادیه کشوری کسب‌وکارهای مجازی، تعدادی از صاحبان کسب‌وکارهای مجازی مانند دیجی‌کالا، اسنپ و نماینده اپراتورهای همراه اول و ایرانسل بررسی شد. در ابتدای این نشست عنوان شد که از شهرپورماه کسب‌وکارها به‌واسطه فیلترینگ وارد بحرانی شده که بسیاری از آن‌ها دچار زیان شدیدی شده‌اند. اگرچه آمار دقیقی از میزان خسارت‌ها وجود ندارد اما گزارش سازمان نظام صنفی رایانه‌ای در آبان‌ماه نشان می‌دهد که بیش از ۴۱ درصد شرکت‌ها ۲۵ تا ۵۰ درصد در آمد خود را از دست داده‌اند و حدود ۴۷ درصد هم بیشتر از ۵۰ درصد کاهش فروش داشته‌اند. در این نشست عنوان شد: فیلترینگ کسب‌وکارها را از نظر مالی و فنی دچار آسیب کرده. استفاده از vpn مخاطرات جدی برای فضای کسب‌وکار ایجاد کرده است. فعلاًان اقتصادی، و فعالان کسب‌وکارهای مجازی نیاز به حمایت قانون‌گذار، حاکمیت و دولت دارند. باید ظرفیت‌های قانونی بررسی شود و طبق این ظرفیت‌ها از کسب‌وکارها حمایت شود. در نشست کارگروه شورای گفت‌وگو به طرفی ماهه ۳۳ منشور حقوق شهروندی اصل ۲۹ قانون اساسی اشاره شد که طبق این قوانین هیچ نهادی نمی‌تواند بیش از یک ماه محدودیت فضای مجازی را ادامه دهد، اما در ادامه محدودیت اینترنت و فیلترینگ این قوانین نقض شده است. بعد از آن کمیسیون فناوری اطلاعات و ارتباطات اتاق ایران گزارشی از بررسی آخرین وضعیت اینترنت و طرح موسوم به اینترنت طبقاتی ارائه کرد. اینکه ارائه اینترنت طبقاتی نقض غرض است و این باعث رانت خواهد شد. هر چند محدودیت بیشتر باشد، سرمایه‌گذاری محدود می‌شود و با افزایش محدودیت، شیرازه فضای مجازی از هم می‌پاشد و باعث زیان گسترده خواهد شد. تنها راه‌حل ممکن، ایجاد اعتماد بین مصرف‌کننده، دولت و مردم است. میلیون‌ها دلار برای دسترسی به اینترنت، سرمایه‌گذاری می‌شود و دولت می‌خواهد بار دیگر با فیلتر کردن جلوی آن سرمایه‌گذاری و رشد را بگیرد، ادامه این روند، خارج شدن دولت از مسیرهای دسترسی به فضای مجازی و مدیریت آن است. شکست در مدیریت فضای مجازی به دنبال خود مشکلات خیلی زیادی

شاید ندانید که اگر تا حال به حال از شمارهای بین‌المللی ناشناس با شما تماس گرفته شده، ممکن است این تماس یک کلاهبرداری باشد که به آن Wangiri Fraud یا نوعی از کلاهبرداری که می‌تواند هزینه زیادی برای شما داشته باشد، می‌گویند. به گزارش ایسنا، طی سال‌های گذشته مشکلی تحت عنوان «Wangiri Fraud» یا «Wangiri Scam» برای اپراتورها به وجود آمده که در آن مهاجم یکسری شماره‌های ویژه یا پریمیوم (premium) تهیه می‌کند و از آن‌ها به‌صورت رندوم به شماره‌های سراسر دنیا تماس‌هایی را برقرار و بلافاصله قطع می‌کند تا یک تماس از دست‌رفته (Missed Call) در گوشی قربانی مشاهده شود. روش این کلاهبرداری اینگونه است که کلاهبرداران ابتدا یک تماس کوتاه با مشترک برقرار کرده و به سرعت قطع می‌کنند اما تعداد زیادی از مشترکان تلفن همراه عادت دارند پس از هر تماس ناموفق، اقدام به برقراری

شاید ندانید که اگر تا حال به حال از شمارهای بین‌المللی ناشناس با شما تماس گرفته شده، ممکن است این تماس یک کلاهبرداری باشد که به آن Wangiri Fraud یا نوعی از کلاهبرداری که می‌تواند هزینه زیادی برای شما داشته باشد، می‌گویند. به گزارش ایسنا، طی سال‌های گذشته مشکلی تحت عنوان «Wangiri Fraud» یا «Wangiri Scam» برای اپراتورها به وجود آمده که در آن مهاجم یکسری شماره‌های ویژه یا پریمیوم (premium) تهیه می‌کند و از آن‌ها به‌صورت رندوم به شماره‌های سراسر دنیا تماس‌هایی را برقرار و بلافاصله قطع می‌کند تا یک تماس از دست‌رفته (Missed Call) در گوشی قربانی مشاهده شود. روش این کلاهبرداری اینگونه است که کلاهبرداران ابتدا یک تماس کوتاه با مشترک برقرار کرده و به سرعت قطع می‌کنند اما تعداد زیادی از مشترکان تلفن همراه عادت دارند پس از هر تماس ناموفق، اقدام به برقراری

امنال مورد بانک «سیلیکون ولی» و ورشکستگی آن چه می‌دانیم؟

بانک سیلیکون ولی (SVB) که در سال ۱۹۸۳ تأسیس شد، چنان خود را به‌عنوان بانک متخصص در زمینه حمایت و پشتیبانی مالی از استارت‌آپ‌های فناوری مطرح کرده بود که با جلب نظر سرمایه‌گذاران آمریکایی، تقریباً تأمین مالی نیکی از شرکت‌های فعال در زمینه فناوری و نو و مراقبت‌های بهداشتی

فناوری اطلاعات ودانش

آیا هزینه مسدودسازی اینترنت کمتر از بازبودن پلتفرم‌های خارجی است؟

کسب‌وکارها است و ادامه این فرآیند تا کارآمدی جدی دارد. حل مسأله اینترنت مطالبه بخش خصوصی است. همچنین نماینده وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، گفت: تمام فعالیت کشور ناامن خواهد شد. از طرفی هزینه‌های اینترنت خیلی گران شده است. در ادامه این نشست به چالش منابع انسانی اشاره شد که در اثر محدودیت‌ها بدنه کارشناسی کشور تضعیف خواهد شد و باید به این موارد در موقع سیاست‌گذاری دقت شود. همچنین به گفته وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات ایران، اشاره شد که عنوان کرده بود با تعطیلی پلتفرم‌های خارجی، کاربران به پلتفرم‌های داخلی منتقل شدند. در این نشست عنوان شد که اولاً باید این گفته‌ها راستی‌آزمایی شود و در ادامه باید به این نکته توجه شود که چقدر و چند سال طول خواهد کشید تا کسب‌وکارهای خانگی به همان رونق سابق خود در پلتفرم‌های داخلی برسند؟ نایب‌رئیس کمیسیون فناوری اطلاعات و ارتباطات اتاق ایران هم، در این نشست با اشاره به اینترنت طبقاتی، گفت: اینترنت طبقاتی عدالت اقتصادی را از بین می‌برد و اگر اینترنت به صورت انحصاری باشد کسب‌وکار کوچک از بین خواهد رفت و باید در این زمینه گفت‌وگو شود. ادامه دسترسی به اینترنت طبقاتی، باعث افزایش فاصله طبقاتی خواهد شد. بعد از آن محمد اسکندری، مدیر دبیرخانه شورای گفت‌وگو را تا کارآمدی فیلترینگ گفت و تأکید کرد: دسترسی آزاد به اینترنت مسأله

درد و دولت باید جلوی این ضرر را بگیرد و نباید اجازه داد. این خسارت را بدهد. دولت در ادامه مسیر، توان خنثی کردن این محدودیت‌ها را ندارد و فضای اینترنت و کسب‌وکارهای کشور ناامن خواهد شد. از طرفی هزینه‌های اینترنت خیلی گران شده است. در ادامه این نشست به چالش منابع انسانی اشاره شد که در اثر محدودیت‌ها بدنه کارشناسی کشور تضعیف خواهد شد و باید به این موارد در موقع سیاست‌گذاری دقت شود. همچنین به گفته وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات ایران، اشاره شد که عنوان کرده بود با تعطیلی پلتفرم‌های خارجی، کاربران به پلتفرم‌های داخلی منتقل شدند. در این نشست عنوان شد که اولاً باید این گفته‌ها راستی‌آزمایی شود و در ادامه باید به این نکته توجه شود که چقدر و چند سال طول خواهد کشید تا کسب‌وکارهای خانگی به همان رونق سابق خود در پلتفرم‌های داخلی برسند؟ نایب‌رئیس کمیسیون فناوری اطلاعات و ارتباطات اتاق ایران هم، در این نشست با اشاره به اینترنت طبقاتی، گفت: اینترنت طبقاتی عدالت اقتصادی را از بین می‌برد و اگر اینترنت به صورت انحصاری باشد کسب‌وکار کوچک از بین خواهد رفت و باید در این زمینه گفت‌وگو شود. ادامه دسترسی به اینترنت طبقاتی، باعث افزایش فاصله طبقاتی خواهد شد. بعد از آن محمد اسکندری، مدیر دبیرخانه شورای گفت‌وگو را تا کارآمدی فیلترینگ گفت و تأکید کرد: دسترسی آزاد به اینترنت مسأله

دام کلاهبرداری با شماره‌های ناشناس خارجی

وارد نشود. متأسفانه فردی که این‌گونه مورد کلاهبرداری قرار گرفته، ممکن است حتی تا زمانی که قبض خود را دریافت و خدمات پریمیوم را روی قبض مشاهده نکند، متوجه اتفاقی که برایش افتاده نشود. بنابراین اگر از یک شماره ناشناخته بین‌المللی یا غیرمعمول یک تماس غیرمنتظره دریافت کردید، مراحل ساده‌ای وجود دارد که می‌توانید برای محافظت از خود در برابر کلاهبرداری Wangiri انجام دهید. اول اینکه به تماس‌های غیرمنتظره از شماره‌های بین‌المللی یا غیرمعمول پاسخ ندهید، دیگر اینکه اگر از یک شماره ناشناس تماس بگیرید، به جز کدهای ۰۹۸، به آن پاسخ ندهید. همچنین به تماس‌های غیرمنتظره از شماره‌های بین‌المللی یا غیرمعمول، تماس از دست‌رفته دریافت کردید، برای تماس دوباره با آن شماره وسوسه نشوید، همچنین می‌توانید شماره‌های ناشناسی خارج از کشور و خدمات پریمیوم را مسدود کنید و این شماره‌ها را با اپراتور خود به اشتراک نگذارید تا بتوانند روی آن‌ها تحقیق کنند.

ارتباطات زیرساخت برای شناسایی و قطع منشأ کلاهبرداری تلفنی از روابط عمومی روابط عمومی وزارت ارتباطات، از اپراتورها درخواست کرد تا در این زمینه اطلاع‌رسانی‌های لازم را به منظور کاهش قربانیان انجام دهند. همچنین سازمان تنظیم مقررات ارتباطات هشدارهای لازم را در این باره داده بود و اعلام کرد در صورت مشاهده تماس از دست‌رفته (missed call) به کدهای تماس در زمان تماس دقت کنید و در صورتی که در زمان تماس روی صفحه گوشی به جز کدهای ۰۹۸، پاسخ ندهید، دیگر اینکه اگر از یک شماره ناشناس تماس بگیرید، به جز کدهای ۰۹۸، به آن پاسخ ندهید. همچنین به تماس‌های غیرمنتظره از شماره‌های بین‌المللی یا غیرمعمول، تماس از دست‌رفته دریافت کردید، برای تماس دوباره با آن شماره وسوسه نشوید، همچنین می‌توانید شماره‌های ناشناسی خارج از کشور و خدمات پریمیوم را مسدود کنید و این شماره‌ها را با اپراتور خود به اشتراک نگذارید تا بتوانند روی آن‌ها تحقیق کنند.

شیوه کلاهبرداری بار دیگر به آمریکا برگشت و آمریکایی‌ها شاهد افزایش شدید تماس‌هایی با این شیوه از سمت آفریقای غربی بودند. این تماس‌ها عمدتاً از کشورهای کوچک یا در حال توسعه منشأ می‌گیرد. این کشورها می‌توانند شامل بوتسوانا، گینه و گویان نشأت گرفته است. این کشورها دارای کدهایی هستند که به ترتیب با ۰۲۶۷۰، ۲۴۲۴۰ و ۵۹۲۰ شروع می‌شوند؛ البته این شماره‌ها ممکن است از هر کجای جهان باشند، همان‌طور که در ایران هم با پیش‌شماره‌هایی از جمله ۹۹۴۰ متعلق به کشور آذربایجان با مشترکان تماس گرفته شده است. اما در دولت گذشته از این نوع کلاهبرداری به صورت گسترده از مشترکان تلفن همراه کشور خبر داده شده بود که هزینه زیادی را برای قربانیان ایجاد کرده است، به گونه‌ای که وزیر سابق ارتباطات و فناوری اطلاعات علوه بر دستور پیگیری مسأله کلاهبرداری تماس تلفنی خارجی به شرکت

ورشکستگی بانک سیلیکون در ۴۸ ساعت!

داد. در حالی که بازدهی اوراق ۱۰ ساله‌ای که اخیراً از سوی خزانه‌داری آمریکا منتشر شده به ۳٫۹ درصد رسیده، به مجموعه اوراق قرضه ۲۱ میلیارد دلاری «سیلیکون ولی» تنها ۱٫۷۹ درصد سود تعلق می‌گرفت. همزمان، سرمایه‌گذاری پرریسک و مخاطره‌سیر نزولی به خود گرفت و استارت‌آپ‌ها را ناگزیر کرد که بیش از پیش به فکر استفاده از سرمایه‌ها و سپرده‌های خود در «سیلیکون ولی» بیفتند. بنابراین، در شرایطی که بانک با کوهی از زیان از محل اوراق قرضه مواجه بود، سرعت برداشت مشتریان از حساب‌ها و سپرده‌هاشان مدام در حال افزایش بود؛ سپرده‌هایی که بخش زیادی از آن صرف خرید اوراق قرضه شده بود. «سیلیکون ولی» اعلام کرد که ناچار شده تا بخشی از اوراق بهادار خود را با متحمل شدن زیان، نقد کند و همچنین قصد دارد ۲٫۲۵ میلیارد دلار سهام دیگر را نیز برای حفظ تعادل ترازنامه خود بفروشد. شرکت‌های سرمایه‌گذاری نگران شدند و

بر اعهد گرفته بود. براساس گزارش کمیسیون بیمه سپرده فدرال (FDIC)، در حالی که در خارج از ایالات متحده بانک «سیلیکون ولی» چندان شناخته‌شده نیست ولی با دارایی ۲۰ میلیارد دلاری در پایان سال ۲۰۲۲ در میان ۲۰ بانک تجاری برتر آمریکا جای گرفته بود.

چرا «سیلیکون ولی» ورشکست شد؟

فدرال رزرو (بانک مرکزی ایالات متحده) از یک سال پیش با هدف کاهش نرخ تورم، شروع به افزایش مستمر نرخ بهره کرد. سرعت فدرال رزرو برای افزایش نرخ‌های بهره چنان بالا بود که هزینه‌های استقراضی و اخذ وام از سرعت رشد قیمت سهام شرکت‌های فناوری که «سیلیکون ولی» از آن سود می‌برد، فراتر رفت. نرخ‌های بهره بالاتر همچنین ارزش اوراق قرضه بلندمدتی را که «سیلیکون ولی» و سایر بانک‌ها در دوران نرخ‌های بهره بسیار پایین و نزدیک به صفر خریده بودند، کاهش

برداشت‌های خود را از این بانک افزایش دادند. سقوط سهام این بانک صبح روز پنج‌شنبه آغاز شد و به سرعت قیمت سهام سایر بانک‌ها نیز در پی بروز نگرانی از تکرار بحران مالی سال ۲۰۰۸ نزولی شد. معاملات سهام «سیلیکون ولی» صبح جمعه متوقف شد و تلاش مدیران ارشد بانک برای افزایش سریع سرمایه یا یافتن خریدار به پایان نیتجه خود رسید. به این ترتیب نهاد تنظیم مقررات بانکی ایالات کالیفرنیا به سرعت مداخله کرد و پس از تعطیلی بانک، آن را تحت نظارت شرکت بیمه سپرده فدرال قرار داد.

چشم‌انداز آتی چگونه خواهد بود؟

اما این سؤال مطرح است که آیا این ورشکستگی اثر دومینویی خواهد داشت و سایر بانک‌های آمریکارا نیز با خود انداخت؟ مارک زندی؛ اقتصاددان ارشد مؤسسه اعتبارسنجی «مودیز» معتقد است: «بانک‌هایی که اکنون با مشکل مواجه هستند بسیار کوچک‌تر از آن هستند که تهدیدی معناداری برای سیستم بانکی گسترده آمریکا باشند.» با این حال او مواء تحلیلگر ارشد بازار در صرافی بین‌المللی اوتا (Oanda) بر این باور است که بانک‌های کوچک‌تری که به‌طور نامتناسبی با شرکت‌های فعال در حوزه فناوری و ارزهای دیجیتال همکاری می‌کنند، ممکن است در شرایط سختی قرار بگیرند. چراکه به‌عزم او سیاست افزایش نرخ بهره از سوی فدرال رزرو در نهایت منجر به نابودی بانک‌های کوچک خواهد شد. البته شرکت بیمه سپرده فدرال هم اعلام کرده که حداکثر تا صبح دوشنبه، تمام سپرده‌گذاران که تحت پوشش بیمه بوده‌اند، به رقم سپرده خود دسترسی خواهند داشت و یک هفته بعد نیز به سپرده‌گذاران بیمه‌نشده، سود پیشاپیش سهام بانک «سیلیکون ولی» پرداخت خواهد شد. شرکت بیمه سپرده فدرال معمولاً دارایی‌های یک بانک ورشکسته را به بانک‌های دیگر می‌فروشد و از درآمد حاصله برای بازپرداخت سپرده‌گذارانی که وجوه آن‌ها بیمه نشده، استفاده می‌کند. هنوز هم این احتمال ضعیف وجود دارد که برای بانک «سیلیکون ولی» خریداری پیدا شود.

اختیار دولت میزبان در تغییر قرارداد بلندمدت فروش نفت (ضمیمه قرارداد بالادستی)

قسمت اول

توجه شده و چنین قراردادهایی را به مانند یک قرارداد تجاری بین المللی تلقی می کند که میان شرکت های نفتی خارجی و دولت و یا شرکت های دولتی منعقد می شود (ایرانپور، ۱۳۸۶: ۱۵). از سوی دیگر، با ملاحظه مفاد قراردادهای بالادستی ایران، به نظر می رسد این قرارداد همه عناصر قراردادهای اداری را داراست و وجود برخی از شروط قراردادهای حقوق خصوصی، ماهیت اداری بودن این قراردادها را تغییر نمی دهد. در واقع، درج اصول و قواعد قراردادهای حقوق خصوصی منافاتی با اداری بودن قراردادهای بیع متقابل ندارد؛ زیرا دولت به رغم وجود این اصول و قواعد در قرارداد، چنانچه منافع عمومی اقتضا کند، همچنان می تواند از قدرت حاکم خود در راستای منافع عمومی استفاده کند (حاتمی، ۱۳۹۳: ۶۷۸).

در آخر به نظر می رسد با توجه به اینکه در قرارداد های نفتی یک طرف قرارداد ضرورتاً شرکت ملی نفت ایران است که به عنوان یکی از شرکت های تابعه وزارت نفت، به نمایندگی از سوی دولت، وظیفه انعقاد برعهده دارد، نخستین شرط اداری محسوب شدن قرارداد که وجود یک شخصیت حقوقی حقوق عمومی به عنوان یکی از طرفین قرارداد است، فراهم است. دوم قراردادهای اداری آن است که قرارداد صرفاً به منظور انجام امور عمومی منعقد شده باشد. مطابق ماده ۲ قانون نفت، منافع نفت و گاز جز انفال و ثروت های عمومی است. بنابراین، قراردادهایی که شرکت ملی نفت با شرکت های نفتی خارجی برای توسعه میادین نفت و گاز منعقد می کند، به منظور اجرای یک امر عمومی است. در ضمن همه تأسیسات، تجهیزات شرکت ملی نفت ایران است که به عنوان یکی از شرکت های تابعه وزارت نفت، به نمایندگی از سوی دولت، وظیفه انعقاد قرارداد را برعهده دارد، نخستین شرط اداری محسوب شدن قرارداد که وجود یک شخصیت حقوقی حقوق عمومی به عنوان یکی از طرفین قرارداد است، فراهم است. شرط دوم قراردادهای اداری آن است که قرارداد صرفاً به منظور انجام امور عمومی منعقد شده باشد. مطابق ماده ۲ قانون نفت، منابع نفت و گاز جزء انفال و ثروت های عمومی است. بنابراین، قراردادهایی که شرکت ملی نفت با شرکت های نفتی خارجی برای توسعه میادین نفت و گاز منعقد می کند، به منظور اجرای یک امر عمومی است. در ضمن همه تأسیسات، تجهیزات و اداری های نفتی در داخل و خارج از کشور متعلق به حکومت هستند. شرط سوم این است که این قراردادها مشمول محدودیت ها و ممنوعیت های قانونی، از جمله رعایت قانون مناقصه و قانون حداکثر استفاده از تولید داخل خواهند بود. در صورت پذیرش قراردادهای نفتی ایران به عنوان قراردادهای حقوق عمومی، می توان نتیجه گرفت که همه اجزاء، ضمایم و الحاقات آن نیز در فضای حقوق عمومی قابل بررسی است؛ به ویژه این ضمیمه مهم که تأثیر بسیاری در حفظ منافع ملی دارد و به وسیله آن درباره نیچی از تولید میدان تصمیم گیری می شود.

پی نوشت ها:

- ۱- قرارداد بلندمدت فروش نفت ضمیمه قرارداد بالادستی، به اختصار قرارداد فروش نفت و دولت میزبان، به اختصار دولت ذکر می شود.
- 2-spotmarket
- ۳- شرکت ملی نفت ایران می تواند حداکثر تا سقف دوازده ونیم درصد از میزان کل نفت تولیدی در هر سال را براساس قیمت اعلام شده از سوی شرکت های بازرگانی کنسرسیوم، از شرکت عامل اکتشاف و تولید، برای فروش به دیگر شرکت ها تحویل بگیرد (حاتمی، ۱۳۹۳: ۶۲۲).
- ۴- بند یکم ماده ۱۲ قانون نفت مصوب ۱۳۵۲.
- 5-economic interest
- ۶- توافق و فروش نفت از نوع شرط فعل است مبنی بر الزام پیمانکار خارجی به خرید نفت تولیدی از دولت به شرط تمایل دولت به فروش. شرط فعل الزام آور است و مشروط علیه باید بر طبق شرط عمل کند (بهرامی احمدی، ۱۳۹۰: ۵۰).
- 7-federal acquisition regulation

مطابق قانون مدنی شرط بر سه قسم است: ۱- شرط صفت که متعلق به صفات مورد معامله است؛ ۲- شرط نتیجه که غایب فعل مورد نظر است؛ ۳- شرط فعل که متعلق به فعل یکی از طرفین قرارداد یا شخص ثالثی باشد. با توجه به دشواری دسترسی به متن قراردادهای بالادستی ایران و دسترسی نداشتن به ضمایم این قراردادها از یک سو و تنظیم شروط هر قرارداد براساس مذاکره و تنوع آن ها از سوی دیگر، به نظر می رسد بررسی فرض احتمالی این شرط ضمن عقد ضروری باشد. مفاد این شرط از سه حالت خارج نیست: اول، دولت مختار به فروش و پیمانکار خارجی ملزم به خرید باشد؛ دوم، دولت ملزم به فروش و پیمانکار مختار به خرید باشد؛ سوم، دولت و پیمانکار هر دو ملزم به فروش و خرید شوند. این سه حالت برای تنظیم شرط وجود دارد؛ اگرچه بیشتر نویسندگان از حالت اول سخن گفته اند؛ در این راستا، یکی از استادان حقوق نفت و گاز معتقد است که فروش محصول (نفت و گاز) پس از تولید و در چارچوب قراردادهای تجاری اشکالی ندارد اما تعهد به فروش آتی نفت و گاز در صورتی صحیح است که به انتقال مالکیت و یا ایجاد سایر حقوق عینی برای خریدار نینجامیده و خریدار نتواند مالکیت یا هر گونه حق دینی دیگر بر نفت و گاز مشخصی را پیش از تحویل ادعا کند (شیری، ۱۳۹۳: ۳۲۲).

۴- وثیقه عمومی

نظر برخی دیگر از استادان حقوق درباره ماهیت قرارداد فروش نفت این است: "اینکه می گوئیم از محل منافع نفتی، هزینه های پیمانکار جبران می شود، به معنای تملیک نفت نیست، بلکه نوعی وثیقه عمومی به حساب می آید. همان طور که در رهن، مال مرهونه به ملک مرتهن در نمی آید؛ در اینجا هم نفت به مالکیت پیمانکار در نمی آید." شرکت خارجی، مالک منطقه یا نفت و گاز نیست، بلکه در نهایت اجازتی از به کارگیری اعطاء شده که سود آن برای طرفین است. این اجازه نسبت به منطقه، از جمله عقود اذنی شمرده می شود. نسبت به منابع نفت و گاز نیز دست کم یک قرارداد اذنی است که اجازه استخراج نفت و گاز را به شرکت می دهد. اگر هم در قرارداد حق خرید برای شرکت در نظر گرفته شود، این حق مانند وثیقه است که اگر طلب مرتهن وصول نشود، وی برای استیفای طلب خود، حق فروش عین مرهونه را دارد. بنابراین طبق این نظریه، پیمانکار در آغاز حقی نسبت به نفت ندارد، بلکه تنها در صورتی که دولت در ایفا حق خود نسبت به بازپرداخت سرمایه گذاری کوتاهی کند، این حق برای وی ایجاد خواهد شد. نزدیک به تحلیل اخیر، اصطلاح دیگری به نام تعهد عینی وجود دارد؛ به این معنا که دولت تعهد می کند هزینه های شرکت را از محل نفت و گاز استخراجی تأمین کند که این تعهد، مالکیت عین برای شرکت نمی آورد؛ اما دولت حقوق شرکت خارجی هزینه کند (حق شرکت دینی، اما تعهد دولت عینی است).

۵- ضمیمه قرارداد بالادستی

از آنجا که قراردادهای بلندمدت فروش نفت ضمیمه ای از قرارداد بالادستی است، یک تحلیل درباره ماهیت این قراردادها، تعیین ماهیت قرارداد اصلی و سرائت آن به قرارداد ضمیمه است. درباره ماهیت قراردادهای نفتی بالادستی تاکنون دو تحلیل عمده مطرح شده است که در نقطه مقابل یکدیگر قرار دارند. به باور برخی استادان، شرایط این گونه قراردادهای موضوع مذاکرات طولانی قرار گرفته و در نهایت به توافق و انعقاد قرارداد می انجامد. همچنین شروط قراردادی با دقت بسیار تنظیم و طرفین با اراده کامل و صحیح نسبت به بازبینی شرایط قراردادی و انعقاد قرارداد اقدام می کنند. همین امر سبب می گردد کمتر در ماهیت قراردادی در مفهوم حقوق خصوصی چنین قراردادهایی تردید کنیم. امروزه با گرایش به خصوصی سازی، حتی در کشورهای در حال توسعه و با عنایت به گسترش روابط تجاری بین المللی، به ماهیت قراردادی این گونه از قراردادهای نفتی بیش از پیش

قراردادی سهمی بیش از سهم دولت دریافت کند که البته در مبادین پرریسک قابل انتقاد است. با در نظر گرفتن این شرط، قرارداد فروش در هر زمانی که پیمانکار نزدیک به پنجاه درصد از میزان نفت تخمینی میدان را برداشت کرده، پایان می یابد.^۲

در قراردادهای نفتی، زمانی که بازپرداخت هزینه ها و نرخ خدمات به صورت نقدی پرداخت شود، پیمانکار به پیش خرید ذخایری که معمولاً در قراردادهای دیگر برای او مجاز بود، مجاز نیست. اما زمانی که این بازپرداخت و هزینه ها، به شکل دیگری به غیر از نقدی، پرداخت شود، مثل توافق بیع متقابل، معمولاً به پیمانکاران چون به عنوان سود اقتصادی اعطاء می گردد. این سود اقتصادی^۳ می تواند به عنوان پیش خرید قسمتی از محصولات، معادل مبلغی که باید بابت هزینه ها به پیمانکار پرداخت می شد، باشد که در واقع دولت با تبدیل این مبلغ به بشکه های نفت و تحویل آن، در طول مدت پروژه موافقت کرده است اما زمانی که به صورت شفاف، روشن و مدون هیچ گونه حقی برای پیمانکار در زمینه محصولات در نظر گرفته نشود، پیش خرید محصولات، امری ناممکن دانسته می شود (Duval&Others,2009: 87). بنابراین، اگر دولت متعهد شود که برای جبران مبالغ استحقاقی پیمانکار، معادل آن به وی نفت بفروشد، در این صورت ثبت ذخایر در دفاتر پیمانکار به میزان استحقاق پیمانکار، امکان پذیر است (امامی مینیدی و هادی، ۱۳۹۶: ۷۹؛ شیری، ۱۳۹۳: ۴۳۹). تحلیل های مختلفی درباره ماهیت قراردادهای بلندمدت فروش نفت قابل بیان است که در ادامه به آن ها می پردازیم.

۲- بیع متقابل

قرارداد بیع متقابل، در ساده ترین حالت خود به صورت قراردادی دوجانبه است. حقوق و تعهدات مربوط به فروش تجهیزات و فناوری در قرارداد اولیه و تعهدات مربوط به فروش محصول به دست آمده از به کارگیری تجهیزات و فناوری مذکور، در قرارداد بیع متقابل درج می گردد و طرفین معامله به ترتیب نقش فروشنده و خریدار را در مقابل طرف دیگر برعهده خواهند داشت. در صورتی که در قرارداد بالادستی، فروش نفت به پیمانکار در برابر جبران هزینه های تصریح شده و طرفین قرارداد هر دو به خرید و فروش ملزم شوند، تحلیل قرارداد فروش نفت بر مبنای قرارداد بیع متقابل صحیح به نظر می رسد. در این حالت، پیمانکار با آوردن سرمایه و انجام خدمات، محصولی را که همان نفت باشد، تولید کرده است و از آنجا که باید از طریق خرید همین محصول، هزینه های جبران کند، عنوان بیع متقابل بر آن صادق است. تقریباً همه حقوق دانسان قراردادهای نفتی را که در ایران به عنوان بیع متقابل منعقد شده اند، زیر مجموعه قراردادهای خرید خدمت می دانند. به نظر می رسد آنچه باعث شده است، نام بیع متقابل بر قراردادهای خدمت در ایران نهاده شود، بحث فروش نفت در ازای جبران هزینه ها و حق الزحمه و در واقع جزء دوم قرارداد باشد. اگرچه در فرضی که شرکت ملی در فروش مخیر باشد، در وجود یکی از ارکان قرارداد بیع متقابل که همان فروش محصول است، تردید به وجود می آید. چنانچه پیمانکار نتواند تمام سرمایه گذاری خود را از طریق نفت هزینه و در مدت معلوم، جبران کند، این تردید دو چندان می شود؛ زیرا اصولاً قرارداد بیع متقابل آنقدر ادامه می یابد تا همه

۳- شرط ضمن عقد

به باور شماری از نویسندگان، قرارداد بلندمدت فروش نفت را می توان در زمره شروط ضمن عقد تلقی کرد. شرط ضمن عقد عبارت از شرط یا التزامی است که در قرارداد به نفع یا ضرر طرفین یا یکی از آن ها یا شخص ثالث درج می شود؛ هر چند مذاکره درباره آن قبل از عقد انجام شده باشد. در این زمینه، ما با قراردادی روبه روییم که تعهد پیمانکار به ارائه خدمات و تأمین مالی پروژه، موضوع اصلی آن است و تعهد یا حق دولت در فروش نفت به وی به عنوان شرطی در ضمن تعهد اصلی قابل تحلیل است (منظور، ۱۳۹۷: ۸۴).

اهداف این نوشتار است.

۱- ماهیت قراردادهای فروش نفت

بی شک هر تغییری در مفاد قرارداد، آثار و نتایجی جدید را نسبت به حقوق و تکالیف طرفین در اجرای آن ایجاد می کند. مهم تر از تغییری که پدید آور این آثار و پیامدهاست، بستری است که تغییر در آن روی می دهد. گاهی اوقات با وجود این که تصمیم مداخله گرانه دولت نسبت به طرف های داخلی یا خارجی قرارداد یکسان است اما با توجه به نوع قرارداد و طرف آن، نتایج این تصمیم، متفاوت خواهد بود. بنابراین، ضروری است پیش از ورود به بحث اختیار دولت در تغییر قراردادهای فروش نفت، سیر تاریخی و ماهیت این نوع از قراردادها به دقت بررسی شود. خرید و فروش نفت در دنیا به دو صورت کلی انجام می شود: در صورت اول، کل یا بخشی از نفت تولیدی از یک میدان در مدت معینی (غالباً یک ساله) فروخته می شود؛ در نوع دوم، محموله های نفت خام، آزادانه در بازار نقدی^۴ به فروش می رسد (Duval& Holloway,2012:3). گفتنی است که قرارداد فروش نفت عنوانی جدید در ایران نیست و در نام قراردادهای ۱۳۳۳ و ۱۳۵۲ از این عبارت استفاده شده است؛ اما با بررسی شروط و ماهیت این قراردادها در می یابیم که دولت سهم بسیار کمی در فروش نفت داشته و بیشتر به عنوان بازار یاب عمل می کرده تا فروشنده.^۵

قانون نفت ۱۳۵۲ برای نخستین بار قراردادهای بلندمدت فروش نفت را به رسمیت می شناسد و برای آن مقدمات و شرایطی را به صورت کلی برمی شمارد. نخستین این که با توجه به حضور پیمانکار در هر حلقه اکتشاف و ریسک دستیابی به نفت در این مرحله، انعقاد قرارداد فروش به بعد از تجاری شناخته شدن میدان موکول می شود و ظاهراً این قرارداد، ضمیمه قرارداد اکتشاف نخواهد بود. با توجه به تفکر سنتی قانون گذار در آن زمان و براساس دیدگاه سنتی انتزاعی گرا، تحقق مالکیت که از مقولات اضافی شمرده می شود، منوط به تحقق مال است و از آنجا که مال -نفت و گاز قابل استحصال- در لحظه عملیات اکتشافی قابل تبیین نیست، نمی تواند موضوع قرارداد فروش واقع شود (ایرانپور، ۱۳۸۹: ۶۴). دوم اینکه طرف قرارداد فقط پیمانکار است و قانون در باره انعقاد قرارداد یا تحویل نفت به اشخاص معرفی شده از سوی وی اطلاق نظری نمی کند؛ سوم اینکه قانون گذار حق خرید نفت را در ازای تحمل ریسک هزینه های اکتشافی و تعهد به تأمین هزینه های توسعه، برای پیمانکار در نظر می گیرد. بنابراین، به محض تجاری شدن میدان، این حق برای پیمانکار به وجود می آید و نیازی به تصریح در قرارداد یا هر گونه موافقت دیگری نیست. با این تفصیل، دولت در فروش یا عدم فروش به پیمانکار اختیاری ندارد و متعهد به فروش است؛ چهارم اینکه جبران هزینه های پیمانکار تنها باید از نفت استخراج شده از همان میدان انجام شود و مقرراتی درباره جایگزینی نفت و استفاده از نفت میادین دیگر (برای سهولت حمل و نقل یا مطابقت با پالایشگاه ها یا خواست مشتریان) مطرح نشده است. در توجیه این شرط می توان گفت که مصالح دولت ایجاب می کند تضمین بازپرداخت هزینه ها و سود پیمانکار را فقط از محل تولیدات همان میدان تأمین کند تا پیمانکار در اجرای پروژه دقت کافی به عمل آورد (ابراهیمی و تاجیک، ۱۳۹۲: ۴۷ و ۵۳)؛ پنجم اینکه قانون گذار بدون توجه به نوع میدان، میزان سرمایه گذاری انجام شده و شرایط برداشت، حداکثر مدت قرارداد فروش را پانزده سال می داند و ریسک عدم بازپرداخت هزینه های پیمانکار طی این دوره را به وی منتقل می کند؛ ششم اینکه قانون گذار بعد از محدود کردن زمان برداشت نفت، مقدار آن را نیز به پنجاه درصد تولید میدان محدود کرده و پیش از آن را حق پیمانکار نمی داند؛ اگر چه مبلغ سرمایه گذاری وی بیش از این مقدار باشد و از این طریق ریسک دیگری هم برای پیمانکار ایجاد می شود. در واقع قانون گذار با این شرایط، دست کم پنجاه درصد تولید میدان را سهم دولت می داند و به طور مطلق نمی پذیرد که هیچ پیمانکاری در هیچ

محمدرضا افشاری
دانشجوی دکتری رشته حقوق نفت و گاز دانشگاه حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

سید محمد طباطبایی نژاد
دانشیار گروه حقوق خصوصی دانشگاه حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران - نویسنده مسوول

رضا طبرلو
استادیار گروه حقوق عمومی دانشگاه حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

چکیده

مطابق با نظر قانون گذار، جبران سرمایه گذاری شرکت های نفتی در قراردادهای خدماتی (بیع متقابل و LPC)، مشروط به حصول تولید تجاری میدان و از محل فروش همان تولیدات یا عواید آن خواهد بود. در این راستا، قراردادهای بلندمدت فروش نفت به صورت ضمیمه قرارداد بالادستی و برای بازپرداخت هزینه ها و حق الزحمه پیمانکار منعقد می شود. اجرای این قراردادها در طول زمان، تغییر شرایط در بازار داخلی و جهانی، اهمیت به سزای نفت در تأمین انرژی و آثار سیاسی و اقتصادی آن در منطقه و جهان، موجب شده است این قراردادها در معرض تغییر قرار گیرند. بنابراین اهمیت موضوع، پس از تعیین ماهیت قراردادهای بلندمدت فروش نفت ضمیمه، بررسی اختیار دولت در تغییر آن ها و آثار و پیامدهای این تغییر، از مباحث این تحقیق خواهد بود. در نهایت راه حل مناسب برای حفظ حقوق سرمایه گذار خارجی ارایه می شود؛ به گونه ای که حقوق و انتظارات مشروع او، در عین رعایت حقوق و اختیارات فوق قراردادی دولت، حفظ و تأمین شود.

واژگان کلیدی

پیمانکار، تغییر قرارداد، دولت میزبان، قراردادهای بلندمدت فروش نفت.

مقدمه

دولت می تواند برای انجام عملیات بالادستی، اقدام به انعقاد قرارداد "خرید خدمات" مالی، فنی و مدیریتی از بخش خصوصی یا خارجی کند. انعقاد قرارداد خرید خدمت مشروط به مالکیت و مدیریت انحصاری دولت بر عملیات بالادستی است (سراج و شیری، ۱۳۹۹: ۶۶). نتایج قانونی چنین شرطی این است که محصولات استخراج شده، بدون در نظر گرفتن هیچ گونه نقل و انتقال و یا کسب عنوانی برای پیمانکار، کلاً متعلق به کشور میزبان است. البته به شرطی که بیع متقابل (در برخی از انواع) از شروط قرارداد نباشد (Duval & Others,2009:86). بنابراین، پیمانکاران بین المللی می گویند تا مالکیت میزبانی از نفت استخراجی را با قرارداد فروشی که ضمیمه قرارداد اصلی می شود، به دست آورند. در چنین شرایطی ممکن است در آینده، تعارض بین منافع دولت یا پیمانکار راجع به قرارداد فروش نفت 'به وجود آید؛ زیرا دولت تمایل دارد- در حالت عادی و خارج از تحریم- نفت را بعد از استخراج بنابر مصالح اقتصادی و سیاسی خود به بالاترین قیمت و بهترین شرایط، با حق انتخاب خریدار بفروشد. بنابراین، ممکن است در راستای این تمایل و امکان تغییر اوضاع و احوال زمان انعقاد قرارداد، ناگزیر به تغییر در آن باشد. با توجه به ویژگی های خاص قراردادهای فروش نفت از یک سو و اصول کلی حاکم بر الگوی جدید قراردادهای ایران، از جمله حفظ حاکمیت و مالکیت دولت بر مخازن نفت و یا دولت می تواند فراتر از ضوابط پیش بینی شده در قرارداد، تغییراتی را به خریدار تغییر دهد و در صورت مثبت بودن پاسخ میزان و آثار این تغییر چه مقدار و چگونه است؟ بررسی حقوقی این موضوع با نگاهی گذرا به نظام حقوقی آمریکا و انگلستان در موضوع تغییر قراردادها و امکان اعمال مقررات ویژه قراردادهای دولتی به قرارداد فروش نفت به دلیل ضمیمه بودن به قرارداد اصلی، از

| زهرا قره‌داغی | منافسه |

دبیر سندیکای صنعت برق، با اشاره به اینکه اسمسال ناترازی برق ۱۵ هزار مگاوات بود که سال آینده در حالت خوشبینانه به ۱۰ هزار مگاوات کاهش خواهد یافت، گفت: دولت ۱۰۰ هزار میلیارد تومان به وزارت نیرو بدهی دارد. به گزارش منافسه‌مزایده، مهدی مسائلی؛ در نشست خبری، افزود: کمبود ظرفیت تولید برق نسبت به میزان تقاضا در پیک تابستان همچنان وجود خواهد داشت. وی ادامه داد: البته این کمبود با توجه به مدیریت وزارت نیرو به بخش صنعت منتقل و بخش خانگی را شامل نمی‌شود. دبیر سندیکای صنعت برق، درباره وضعیت صنعت برق با توجه به لایحه بودجه کل کشور، خاطرنشان کرد: سال مالی آینده باتوجه به لایحه بودجه ۱۴۰۲ تغییراتی در صنعت برق رخ خواهد داد و قیمت فروش برق برای بخش بزرگی از صنعت به‌دلیل تصویب قانون مانع‌زدایی افزایش پیدا می‌کند. مسائلی، گفت: سال‌های قبل این افزایش قیمت مربوط به بیش از یک مگاوات بود اکنون مربوط به همه صنایع است البته اولویت بندی‌هایی خواهد شد ولی قانون ابلاغ می‌کند که برق بخش صنعتی معادل ECA باشد که قیمت آن معادل ۶۰۰ تا ۷۰۰ تومان است در حالی که قیمت برق بخش عمده صنعت حدود ۳۰۰ تومان است که ممکن است نرخ برق بخشی از صنعت دو برابر شود. دبیر سندیکای صنعت برق افزود: قیمت برق بخش خانگی باتوجه به قانون مانع زدایی و قوانینی که قبلاً داشتیم افزایش خواهد داشت، البته نرخ تعرفه کسانی که بالای الگوی مصرف هستند بستگی به میزان بالا رفتن مصرف ۱،۵ تا دو برابر تعرفه‌های فعلی تغییر می‌کند، همه این‌ها باعث افزایش درآمد صنعت برق می‌شود، البته به نسبت قیمت تمام شده نرخ پایین‌تر است ولی نسبت به گذشته کسری بودجه صنعت برق کاهش پیدا می‌کند. دبیر سندیکا صنعت برق، گفت: افزایش درآمد ناشی از افزایش تعرفه وارد توانیر و وزارت نیرو خواهد شد که باتوجه به قانون حاکم لایحه بودجه قرار است بخش عمده وارد بخش انتقال و تولید شود و به این ترتیب رفع محدودیت و توسعه شبکه برق تسریع می‌شود اما سهم بخش تولید و افزایش ظرفیت نیروگاهی تغییر نمی‌کند. مسائلی، خاطر نشان کرد: سال مالی

آینده ساختار بازارهای مالی صنعت برق تغییر می‌کند، انتظار این بود که بورس انرژی در سال ۱۴۰۱ فعال شود که نشد، برای سال ۱۴۰۲ در قانون بودجه مصوب شده که این برنامه انجام شود، پیش‌بینی می‌شود به‌خاطر تعارض منافع اجرایی نشود. وی ادامه‌داد:

بدهی‌های دولت به‌خاطر مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی همچنان رو به افزایش است به‌طوری که اکنون دولت ۱۰۰ هزار میلیارد تومان به وزارت نیرو بدهی دارد که همچنان باقی‌مانده، ابزارهای مالی که در قانون مانع‌زدایی پیش‌بینی شده بود دولت را مکلف کرده بود

دبیر سندیکای صنعت برق عنوان کرد

بدهی ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی دولت به وزارت نیرو

که طی سه سال بدهی‌ها تسویه شود. دبیر سندیکای برق در ادامه خاطر نشان گفت: ما پیشنهاد کردیم مثل ۲۰ هزار میلیارد تومانی که سال قبل اضافه شد در بودجه سال آینده اعمال شود. در قانون مانع‌زدایی دولت مکلف شده بود که تسویه انجام شود. مسائلی؛

ادامه داد: فضای مالی صنعت برق در سال آینده فقط پوشش‌دهنده هزینه‌ها و تورم است و بعد است توسعه زیرساختی صنعت برق آن چنان که پیش‌نیاز است انتقال بیفتد و رغبتی از سوی سرمایه‌گذاران شاهد نخواهیم بود.

رئیس مؤسسه تحقیقات آب اعلام کرد

کاهش ۲۰ سانتی‌متری تراز آب دریای خزر در هر سال

و همکاری بین‌المللی در این عرصه وجود دارد. وی با بیان این‌که کاهش تراز دریای خزر مربوط به تغییرات الگوی آب و هوایی می‌شود، گفت: در سال گذشته ۱،۴ درجه افزایش دما را نسبت به درازمدت شاهد بودیم براساس آنچه در مطالعات وجود دارد تغییر اقلیم یکی از دلایل اصلی این بخش که در مقالات مختلف نیز به آن اشاره شده است. کاویان پور؛ در پاسخ به سؤالی درخصوص نیاز کشور به سدسازی و علت احداث سدهای جدید اظهار کرد: عمر سدسازی در کشور ما طولانی نیست سدسازی یک برنامه توسعه‌ای بود که گام‌های آن بعد از انقلاب برداشته شد و تصمیم‌گیری در مورد این‌که سدی تخریب شود و یا خیر نیاز به مطالعات زیادی دارد لذا باید ابتدا مطالعات لازم صورت گیرد و بعد از آن در این رابطه تصمیم‌گیری شود. رئیس مؤسسه تحقیقات آب، بیان این‌که منابع تجدید شونده در ایران حدود ۲۵ درصد متوسط جهانی است، اظهار کرد: پتانسیل‌های کمی برای جمع‌آوری آب در ایران موجود است در مناطقی مربوط به زاگرس مرکزی و البرز امکان بیشتری برای ذخیره آب وجود

رئیس مؤسسه تحقیقات آب، گفت: به‌طور میانگین در هر سال تراز دریای خزر حدود ۲۰ سانت کاهش می‌یابد. به گزارش منافسه‌مزایده، محمدرضا کاویان پور؛ در نشست خبری درخصوص وضعیت تراز دریای خزر، اظهار کرد: تغییرات دریای خزر در طول ۱۰ سال گذشته توسط مراکز بین‌المللی مورد مطالعه قرار گرفته در داخل کشور نیز تحقیقاتی روی این موضوع صورت گرفته و برای بخش‌های ذی‌ربط برنامه‌هایی تدوین شده است. وی با تأکید بر این‌که مرکز مطالعات دریای خزر به منظور پیمایش و رصد سدها، کیفیت رودخانه ورودی و دریای خزر تشکیل شده است، تصریح کرد: براساس آنچه ترسیم شده شاهد کاهش تراز آب دریای خزر هستیم که برای این موضوع نیز برنامه‌ریزی‌های لازم صورت گرفته است. رئیس مؤسسه تحقیقات آب، ادامه داد: اثرات کاهش تراز دریای خزر در کشورهای مختلف متفاوت است و دلایل متفاوتی بر این موضوع نقش دارد هر کدام از این کشورها چاره‌جویی‌هایی را انجام داده‌اند و مانیز به دنبال آرایه گرازشات به روز از تغییرات هستیم

محرابیان مطرح کرد

پایدارسازی برق کشور از طریق تبادل انرژی با همسایگان

این اساس امکان صادرات و واردات برق از این خطوط فراهم شده که به پایدارسازی بیشتر برق ایران منجر می‌شود. محرابیان؛ با اشاره به اجرای سیستم پیشرفته یک توپک با کشور ترکیه، اضافه کرد: حدود سه ماه گذشته این سیستم به مرحله اجراء و بهره‌برداری رسید. وی گفت: در حال حاضر امکان مبادله انرژی از طریق این سیستم انتقال فراهم است، این امر نیز به پایدارسازی برق ایران کمک کرده است. به

گفته محرابیان؛ با اجرای سیستم یک توپک امکان صادرات برق بین دو کشور ایران و ترکیه و کل اتحادیه اروپا فراهم شده است؛ با در نظر گرفتن صرفه اقتصادی برای کشور، برق در برخی از ایام صادر و در برخی از ایام وارد می‌شود. وی افزود: همچنین حدود سه ماه گذشته به‌منظور اتصال شبکه برق ایران به روسیه از طریق دو مسیر کاملاً مجزا توافقاتی حاصل شد. محرابیان؛ در ادامه به توافق صورت گرفته با کشور قطر

در راستای اتصال شبکه برق دو کشور، اشاره و خاطر نشان کرد: هم‌اکنون بررسی‌های فنی برای پیشبرد این امر در حال اجراء است و انتظار می‌رود عملیات اجرایی آن به‌زودی آغاز شود. محرابیان؛ به بازدید وزیر انرژی پاکستان از شرکت‌های متعدد تولیدکننده انرژی ایران، گروه مینا و سندیگ برق، اشاره کرد و یادآور شد: طی بازدیدهای صورت گرفته جلسات متعددی برگزار و توافقات خوبی حاصل شد که

امید است این جلسات و سفرها، شرایط مطلوب و مساعدی را برای صادرات بیش از پیش این محصولات فراهم کند. وزیر نیرو، ادامه داد: در سفر وزیر انرژی پاکستان به تهران، درخصوص مبادلات برق توافقاتی حاصل شد که این امر به‌صورت قرارداد تجاری بین‌تیم‌های فنی و تجاری دو طرف (شرکت توانیر و شرکت مربوطه با اشاره به تأکید دولت سیزدهم مبنی بر تعمیق و توسعه روابط ایران با کشورهای همسایه، افزود: در زمینه روابط اقتصادی، همکاری‌های خوبی بین ایران و پاکستان برقرار است، به‌طوری که امروز حجم مبادلات اقتصادی دو کشور در سال برابر با دو میلیارد دلار بوده و انتظار می‌رود این میزان معاملات در سال‌های پیش‌رو افزایش یابد. محرابیان؛ به یادداشت وزیر انرژی پاکستان از پاکستان کمک می‌کند. دستگیر خان؛ خاطرنشان کرد: با امضای این قرارداد زمینه‌های تعاون همکاری دو کشور در زمینه انرژی بیش از پیش فراهم می‌شود.

کیوسک اخبار

اولین معاملات اوراق گواهی سپرده نفت انجام شد

مدیرعامل بورس انرژی، از آغاز اولین معاملات گواهی سپرده نفت‌خام و میعانات گازی در روز دوشنبه (دیروز) خبر داد. به گزارش منافسه‌مزایده، علی نقوی؛ گفت: دوشنبه اولین معامله گواهی سپرده نفت و میعانات گازی ۰۵ برای اشخاص حقوقی در بورس انرژی آغاز شد و قرار است، در فاز بعدی اشخاص حقیقی نیز از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری و یا سبدگردان‌ها به صورت غیرمستقیم اوراق گواهی سپرده نفت‌خام و میعانات گازی را خریداری کنند. وی افزود: از امروز (سه‌شنبه) معاملات ثانویه اوراق گواهی سپرده نفتی انجام می‌شود و همچنین هر هفته روزهای دوشنبه تا چهارشنبه معاملات گواهی سپرده اوراق نفتی و میعانات که در انبار بورس انرژی پذیرش شده است، به صورت مستمر انجام می‌شود. مدیرعامل بورس انرژی، گفت: افراد می‌توانند بر روی اوراق گواهی سپرده نفت‌خام و میعانات گازی معاملات مستمر داشته باشند و از روز سه‌شنبه معاملات ثانویه این اوراق آغاز می‌شود یعنی افرادی که دوشنبه اوراق خریدند امروز سه‌شنبه می‌توانند آن را بفروشند محدودیت عرضه وجود ندارد اما حداقل حجم خرید فعلاً هزار بشکه است و سقف خرید نیز محدودیتی ندارد. نقوی؛ در پاسخ به این پرسش که با توجه به نوسان قیمت نفت‌خام در دنیا معاملات اوراق گواهی سپرده نفتی چگونه انجام می‌شود گفت: افراد فعال بازار براساس شرایط بازار جهانی نفت‌خام قیمت‌های پیشنهادی خود را در تابلو آرایه می‌کنند و قیمت‌ها بر گرفته نرخ جهانی نفت‌خام است بنابراین تغییرات جهانی نیز در آن اعمال می‌شود. وی دوره معاملات اوراق گواهی سپرده نفت و میعانات گازی را ۳۶ ماهه عنوان کرد و گفت: معاملات ثانویه بر روی این اوراق در بورس انرژی انجام می‌شود.

سهام صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از فروش نفت ۴۲ درصد شد

سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ جزئیات جلسه امروز صبح این کمیسیون را تشریح کرد. به گزارش منافسه‌مزایده، رحیم زارع؛ درباره ایرادات شورای نگهبان به لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ گفت: همان‌طور که مستحضر هستید اسمسال مجلس در بررسی بودجه محدودیت‌های زمانی داشت. لذا از شورای نگهبان و هیأت‌عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام در بررسی لایحه بودجه تشکر می‌کنیم. وی تأکید کرد: ایراداتی از سوی شورای نگهبان به لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ گرفته شده که قابل رفع است البته برخی از آن‌ها نیاز به بررسی دقیق‌تر و بیشتر دارد. زارع؛ با اشاره به رفع ایرادات جزئی لایحه بودجه در جلسه امروز صبح کمیسیون تلفیق، بیان کرد: کمیسیون تلفیق در راستای ایراد به تبصره یک لایحه بودجه در زمینه سهم صندوق توسعه ملی و درصد افزایش آن از منابع حاصل از صادرات نفت مصوب کرد که براساس مبنای قرار گرفتن برنامه ششم توسعه، سهم صندوق توسعه ملی در بودجه سال ۱۴۰۲ از ۴۰ درصد به ۴۲ درصد افزایش پیدا کند و این موضوع براساس ایراد شورای نگهبان اصلاح کرد. وی با بیان اینکه کمیسیون تلفیق نیز برای بررسی مابقی ایرادات به لایحه بودجه فردا جلسه خواهد داشت، ادامه داد: مجلس فردا به موارد عادی در دستور کار صحن، رسیدگی می‌کند. سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۲ گفت: پیش‌بینی می‌شود مجلس در روز چهارشنبه در نوبت صبح و عصر درباره ایرادات شورای نگهبان به لایحه بودجه تصمیم‌گیری نهایی را انجام خواهد داد.

رونمایی از سامانه پایش تبخیر

سامانه پایش تبخیر و تعرق ایران که براساس تصاویر ماهواره‌ای میزان واقعی تبخیر و تعرق را نشان می‌دهد، رونمای شد. به گزارش منافسه‌مزایده، سامانه پایش تبخیر و تعرق ایران برای به دست آوردن میزان واقعی تبخیر و تعرق توسط مؤسسه تحقیقات آب وزارت نیرو رونمای شد. این سامانه میزان واقعی تبخیر و تعرق را براساس تصاویر ماهواره‌ای انجام می‌دهد. این سامانه میزان برداشت واقعی آب در بخش کشاورزی را برای برنامه‌ریزی‌های کلان انجام می‌دهد. این سامانه همچنین هدررفت آب در بخش کشاورزی را برآورد می‌کند. خروجی‌های این سامانه ۱۰ روزه، ماهانه و سالانه است. سامانه تغییرات هر نقطه کشاورزی را به‌طور دقیق انجام می‌دهد.

اجرایی شدن خطوط جدید لوله‌های انتقال گاز کمتر از ۳ ماه از برگزاری مناقسه

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، با اشاره به بهره‌برداری هزار کیلومتر خط لوله انتقال گاز در سال ۱۴۰۱ گفت: کمتر از سه ماه از برگزاری مناقسه خطوط جدید لوله‌های انتقال گاز شرکت اجرایی شد. به گزارش منافسه‌مزایده، رضا نونشادی؛ در نشست بررسی چالش‌ها و چشم‌اندازهای شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، موفقیت‌های مستمر این شرکت را مرهون تجربه‌های تخصصی نیروی انسانی کارآموده آن دانست و از تدابیر نوآورانه و مؤثر دست‌اندرکاران پروژه‌ها در سال ۱۴۰۱ قدر داری کرد. وی با بیان اینکه اسمال در گفتمان صنعت گاز به نام سیستان و بلوچستان مزین شده است، تصریح کرد: ابتدای سال تاکنون، پروژه‌های زاهدان - زابل، خطوط لوله زرنه، لرستان، دیزباد - تربت حیدریه و خاش - میرجه‌به‌ب نم ترشست و با تزریق گاز قطعه دوم خط لوله قم - پارچین و پروژه ۲۹۰ کیلومتری ایرانشهر - چابهار در روزهای اخیر، و کردی فراتر از اجرای ۱۰۰۰ کیلومتر خط لوله گاز عینیت بخشیده می‌شود. نونشادی افزود: اجرای خطوط لوله جدید به‌شتر تلاش شده است که شامل پروژه‌های قطعه دوم میناب - سیریک - کو مبارک و قطعه نخست و دوم دزهای دشتک، نهپندان و سریشیه بوده که این پروژه‌ها با برگزاری مناقسه در مدت کمتر از سه ماه، در کردی‌های سابقه ثبت کرد. نند، نونشادی؛ یادآور شد: برکات و آثار موفقیت و تخصص این شرکت همواره در خدمت رفع نیاز صنعت نفت کشور بوده است، به‌طوری که اسمال چند دستگاه توربین و core engine که مورد نیاز فوری پالایشگاه‌هاو ایستگاه تقویت فشار در دیگر بخش‌ها بوده است از پروژه‌های شرکت مهندسی و توسعه گاز تأمین شد تا روند حیاتی پالایش و انتقال انرژی کشور حتی یک لحظه دچار توقف نشود. وی بیان کرد: افتتاح قریب‌الوقوع ایستگاه‌های تقویت فشار گاز پل کله و نور آباد، قطعه دوم خط لوله قم - پارچین و پیشرفت ۵۰ درصدی در اجرای دوم پالایشگاه اقتصادی دو کشور در سال گذشته درصد پیشرفت اثبات می‌کند شرکت مهندسی و توسعه گاز باید به‌عنوان سراسر آمد اجرای مؤثر پروژه در صنعت نفت معرفی شود. نونشادی ادامه داد: چهار میدان ذخیره‌سازی گاز در سال ۱۴۰۱ تعیین تکلیف شده‌اند و خبر خوش اینکه با پیگیری‌ها و رایزنی‌های شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، ذخیره‌سازی گاز در هفت میدان از سوی شرکت ملی گاز مصوب از جانب وزارت نفت ابلاغ شد. نونشادی؛ اظهار کرد: موضوع ذخیره‌سازی صرف‌نظر از آنکه یک گام بلند برای رفع نیاز پایداری‌های اوج مصرف است، هدفی بزرگ که یعنی یکپارچگی زنجیره ارزش را تقویت می‌کند و شرکت مهندسی و توسعه گاز می‌تواند در این هفت پروژه اثبات کند توانایی لازم برای حضور مقتدرانه و مدبرانه در حوزه بالادست دارد. به گفته وی، قرار است سه میدان معتبرا، دکتول و قرن لوت ابتدا توسعه یابند و پس از تخلیه، وارد مرحله ذخیره‌سازی شوند. وی با بیان اینکه در سال ۱۴۰۱، برای تحقق رویای صدور خدمات فنی - مهندسی اتوسنیم ساختار «مدیریت طرح‌های برون‌مرزی» در شرکت ایجاد و طرح‌های جدید را با عناوین «پهنه‌سازی ایستگاه‌های تقویت فشار گاز»، «ال آن‌جی» و «هوشمندسازی» تعریف کرد؛ گفت: حرکت بزرگ دیگر در مدیریت پروژه بحث PMIS بود که یکی از ابزارهای مهم حضور در خارج از کشور است و با همه مبادلات پروژه‌ای را به این بستر منتقل کنیم.